

Kildebank til Jødiske stemmer fra Holocaust

Vi gjorde også modstand

Litteraturliste

Denne kildebank består af uddrag af forskellige europæiske jødiske kilder til Holocaust. Uddragene er gengivet med tilladelse fra rettighedshavere, og må ikke anvendes i andre sammenhænge uden indgåelse af ny aftale herom. Redaktionen har bestræbt sig på at finde frem til alle rettighedshaverne. Skulle nogen mangle, kontakt venligst redaktionen.

At smugle et brød var at gøre modstand
At undervise i hemmelighed var at gøre modstand
At samle informationer og udbrede illegalt nyhedsbreve var at gøre modstand
At advare og nedbryde illusioner var at gøre modstand
At redde en Torah-rulle – var at gøre modstand
At smugle folk over grænser – var at gøre modstand
At nedskrive begivenheder og skjule optegnelserne var at gøre modstand
At hjælpe mennesker i nød var at gøre modstand
At stå med tomme hænder imod morderne – var at gøre modstand
At gøre oprør i dødslejrene – var at gøre modstand
At rejse sig i ghettoerne – var at gøre modstand
At fastholde sin menneskelighed var at gøre modstand
At skjule sig var at gøre modstand
At flygte fra ghettoen og leve som partisan – var at gøre modstand
At lytte til musik – var at gøre modstand
At sabotere nazisterne – var at gøre modstand

Digt af Haim Guri & Monia Avrahami:

Opstandens ansigter, (oversat af Therkel Stræde) fra [det israelske ghettokæmpermuseum Beit Lohamei Haghettaots hjemmeside](#)

Litteratur

Aaronson, Yehoshua Moshe : "Bitter Leaves", i: *Alei Merorot Journal*, 1966

Abraham Isaac Goldbergs formaning er hentet fra: [Kiddush Ha-Hayyim \(jewishvirtuallibrary.org\)](http://www.jewishvirtuallibrary.org)

Adamczyk, Kazimierz: "Report and lament – Zalman Gradowski's Notes", i: *Folio Litteraria Polonica*, 46 (8), Acta Universitatis Lodziensis, 2018

Adam Publishing House: *Preceding God – An Interview with Mark Edelman of the Warsaw Ghetto Fighters*. Jerusalem, 1981

Albin, Kazimierz: *Steckbrieflich gesucht*. Staatliches Museum Auschwitz-Birkenau, 2000

Alter Fajnzylbergs beskrivelse er hentet fra: [Sonderkommando fotografier fra Auschwitz \(jewishvirtuallibrary.org\)](http://www.jewishvirtuallibrary.org)

Arad, Yitzhak, Yisrael Gutman and Avraham Margalio (Eds.): *Documents on the Holocaust*. Yad Vashem, Jerusalem 1982

Bar, Mark: *The Auschwitz Scroll - The Memoires of the Birkenau Prisoner Sofia Kasaki-Beech*. Sifriat Hapoalim, Tel Aviv, 1978

Barak-Ressler, Aliza: *Cry Little Girl – A Tale of Survival of a Family in Slovakia*. Yad Vashem, Jerusalem 2003

Ben-Sasson, Havi & Shlomit Dunkelblum-Steiner: *Resistance – spiritual resistance, revolt, partisan, and the oprising in the death camps*. Yad Vashem, 2004

Berr, Héléne – *Journal 1942-1944. Suivi de Héléne Berr, une vie confisquée*, par Mariette Job. Préface de Patrick Modiano. Tallandier, 2008

Birenbaum, Halina: *Hope is the Last to Die*, Oswiecim, 1994

Chaim Rumkowskis tale er hentet fra: https://www.yadvashem.org/odot_pdf/Microsoft%20Word%20-%205375.pdf

Czech, Danuta: *Kalendarium der Ereignisse im Konzentrationslager Auschwitz-Birkenau 1939 -1945*. Reinbeck, Hamburg, 1989

Dawidowicz, Lucy S (ed.): *A Holocaust Reader*. West Orange, N. J.: Behrman House, 1976

Dobroszycki, Lucjan (ed.): *The Chroicle of the ód Ghetto, 1941-1944*. Yale University Press, New Haven, 1984

Es, Bart van; *The Cut Out Girl – A Story of War and Family, Lost and Found*. Fig Tree, Penguin Books, 2018

Frank, Anne: *Anne Franks dagbog*. På dansk ved Birte Carlé. Aschehoug 1999, 3. udgave, 2. oplag

Frankl, Viktor: *Psychotherapy and Existentialism – Selected Papers on Logotherapy*. Pelican Books, 1978

Galinik, Werner: "The Diary Of A Ghetto Boy", i: *Jewish Life* Vol. 6, 1947

Geve, Thomas: *Es Gibt Hier Keine Kinder – Zeichnungen eines kindlichen Historikers*. Waalstein -Verlag, Göttingen, 1997

Geve, Thomas: *Youth in Chains*, Rubin Mass, Publisher Jerusalem, 1956

Greif, Gideon: *Im Zentrum der Endlösung – Alltag in der Todesfabrik Auschwitz*. Doktorafhandling, Odense 2013

Grynberg, Micha (ed.): *Words to outlive Us: Eyewitness Accounts frem the Warsaw Ghetto*. Metropolitan Books, New York, 2002

Hermann Graebes vidnesbyrd er hentet fra: [Historiestedet - Anden Verdenskrig i Europa Tidslinje: 5. oktober 1942 - Øjensvidneberetning om Einsatz-henrettelser \(historyplace.com\)](#)

Hanna Skop videointerview er hentet fra [Alene på flugt | folkedrab.dk](#)

Iversen, Stefan, Stefan Kjerkegaard og Henrik Skov Nielsen (red.): *Vidnesbyrd – danske fortællinger fra tyske kz-lejre*. Aarhus Universitetsforlag, 2008

Kahn, Leon: *No Time to Mourn*. Laurelton, 2004

Kulka, Otto Dov : *Landscapes of the Metropolis of Death – Reflections on Memory and Imagination*. Translated by Ralph Mandel. The Belknap Press of Harvard University, 2013

Kaplan, Chaim Aharon.: *Dödens dokument: Dagbok från Warszawa*. På svensk ved Abraham I. Katsh. Raben & Sjögren, Stockholm, 1967

Kapland, Chaim Aharon: *Scroll of Agony: The Warsaw Ghetto Diary of Chaim A. Kaplan*. Indiana University Press, 1999

Kaplan, Suzanne: *Children in the Holocaust: Dealing with affects and memory images in trauma and generational linking*. Stockholm University, 2003

Kielar, Wieslaw: *Anus Mundi – Fünf Jahre Auschwitz*. Fisher Taschenbuch Verlag, 8. oplag 2001 (1979)

Kleiner, Barbara: "Bild der Unwürde and Würde des Menschen", i: *Neue Musikzeitung*, august -september, 1986

Kramer, Clara: *Claras War – A miraculous story of one girl's survival under the Nazis*. Ebury Press, 2009

Langbein, Hermann: *Der Auschwitz-proces – eine Dokumentation*. Neue Kritik, Frankfurt, 1980

Lanzmann, Claude: *Shoa – The Complete Text of the Acclaimed Holocaust Film*. Hachette Books, 1995

Lanzmann, Claude: *Shoah*. New Yorker Films, 1985

Levi, Primo: *Hvis dette er et menneske*. På dansk ved Nina Gross. Forum, 2003

Lévy-Hass, Hanna: *Vielleicht was das alles erst der Anfang: Tagebuch aus dem KZ Bergen-Belsen 1944-1945*. Rothbuch, 1979

Leyson, Leon: *The Boy in the Wooden Box – How the Impossible became Possible ... on Schindlers list*. Atheneum Books for Young Readers, Simon & Schuster Children's Publishing Division, New York, 2013

Lidowski, Eliezer: *In My Old Age – A Message from One Generation til the Next*. Organization of the Veterans of the Zionist Movement and its Activist, Israel 1973

Lubetkin, Zvia: *The Days of Destruction and Revolt*. Hakibbutz Hameuchad Publishing House, 1981

Marek Edelmans interview er gengivet fra: [Marek Edelman \(telegraph.co.uk\)](#)

Miles Lermans tv-interview er hentet fra: https://youtu.be/q7rw82w_DVY

Müller, Filip: *Sonderbehandlung – Drei Jahre in den Krematorium und Gaskammern von Auschwitz*. Steinhausen, München, 1979

Noakes, J. og G. Pridham: *Nazism 1919-1945, Foreign policy, War and Racial Extermination*, Vol. 3, Exeter, 1988

Novac, Ana: *Min ungdoms smukke dage – en jødisk piges kz-dagbog*. På dansk ved Victoria Westzynthus. Peoples Press, 2011

Perre, Selma van de : *My Name Is Selma: The Remarkable Memoir of a Jewish Resistance Fighter and Ravensbrück Survivor*. Schribner, 2021

Phillips, Raymond (red.): *The Trial of Joseph Kramer and Forty-Four Others (The Belsen Trial)*. William Hodge Company, 1949

Ringelblum, Emanuel : *Notes from the Warsaw Ghetto, The Journal of Emanuel Ringelblum*. Redaktør og oversætter J. Sloan, New York Publisher, 1974

Rosenberg, Göran: *Et kort ophold på vejen fra Auschwitz*. På dansk ved Joachim Wrang. Tiderne skifter

Sadan, Bracha Karveser: *Living on the Line of the End: The Story of Bracha Karveser, the Girl from the Warsaw Ghetto*. The Ghetto Fighters House, 1955

Salo Wasserman videointerview er hentet fra [Flugtens pris | folkedrab.dk](https://www.folkedrab.dk/flugtens-pris)

Segalson, Moshe: *The Large Factories in Kovono Ghetto*

Selver, Sara: *Through The Window Of My Home: Memories From The Ghetto Lodz*. Yad Vashem, Jerusalem, 1986

Smith, Peter Langwithz : *Dødens bolig – Auschwitz-Birkenau*. Peoples Press, 2019

Sodi, Risa: "An Interview with Primo Levi", i *Partisan Review*, vol. LIV, No. 3, 1987

Struk, Janina: *Photographing the Holocaust. Interpretations of Evidence*. Routledge, 2003

Sutin, Jack and Rochelle: *Jack and Rochelle. A Holocaust Story of Love and Resistance*. Open Road Integrated Media Inc., 2016

Swiebocki, Henryk: *Auschwitz 1940 – 1945 Central Issues in the History of the Camp, Vol. IV, The Resistance Movement*. Auschwitz-Birkenau State Museum, Oswiecim, 2000

Tatelbaum, Itzhak B.: *Through Our Eyes – Children Witness The Holocaust*. Yad Vashem, Jerusalem, 2004

Tec, Nechama: *Defiance: The Bielski Partisans*. Oxford University Press, 1993

The Trial of German Major War Criminals. HMSO, 1949

Venezia, Sholomo: *Inside the Gas Chambers*. Polity Press 2009. Published in Association with the United States Holocaust Memorial Museum

Wandall-Holm, Iboja: *Morbærtræet – en beretning*. Forlaget Gyldendal, 1991

Wiesel, Elie: *The Night Trilogy. Night, Dawn, The Accident*. Hill and Wang, New York, 2008

Zapruder, Alexandra: *Salvaged Pages. Young Writers' Diaries of the Holocaust*. Yale University Press, 2015

Zelle, Laura and Joni Sussman (ed.): *Witnesses to the Holocaust. Stories of Minnesota Holocaust Survivors and Liberators*. Jewish Community Relations Council of Minnesota and the Dakotas, 2017

Zsolt, Agnes (Ed.): *The diary of Eva Heyman*. Shapolsky Publishers, 1974

Zucker-Bujanowska, Liliana: *Liliana's Journal. Warsaw 1939-1945*. Judy Piatkus Publishers, Loughton-Essex, 1980

Zyskind, Sara: *Stolen Years*. Lerner Publications, Minneapolis, 1981

Anvendte hjemmesider

[Jødisk modstand mod Holocaust - Wiener Holocaust Library](#)

[Børn som ofre i Holocaust | folkedrab.dk](#)

[Gemt barn | Folkedrab.dk](#)

[ZOG NIT KEYN MOL - Jødiske sange | Hebraiske sange \(hebrewsongs.com\)](#)

[Ship Full of Holocaust Survivors Sing Hatikva in 1945 - YouTube](#)

[Oprør i Treblinka - af Stanislaw Kon \(deathcamps.org\)](#)

[Tegninger – Thomas Geve](#)

[Kapitel 1 - Historien om Mala | folkedrab.dk](#)